

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2016, č. j. 1 A 44/2016 - 23, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, ze dne 15. 3. 2016, č. j. KRPA-57487-26/ČJ-2016-000022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), přičemž doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena na 1 rok. Žalobce podal proti rozhodnutí o správním vyhoštění odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 5. 2016, č. j. CPR-8879-2/ČJ-2016-930310-V238, zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Městského soudu v Praze, jež ji usnesením ze dne 3. 8. 2016, č. j. 1 A 44/2016 - 23, odmítl.

Žalobce (stěžovatel) poté podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňoval tím, že by nucené opuštění území České republiky pro něj znamenalo zásadní újmu umocněnou tím, že by mu byla znemožněna účast na soudním řízení. Stěžovatel měl naopak za to, že jiným osobám žádná újma vzniknout nemůže a přiznání odkladného účinku není v rozporu ani s veřejným zájmem. Stěžovatel dále poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které může být pro výkon práva stěžovatele na spravedlivý proces nezbytné, aby mohl zůstat na území České republiky. K právu na spravedlivý proces totiž mimo jiné náleží i právo vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem a udělovat mu pokyny. Stěžovatel dále poznamenal, že za dobu svého pobytu má na území České republiky vytvořeno veškeré společenské zázemí

a vazby, je zde plně etablován, má zde přátele, a v případě nuceného opuštění území by tak byl negativně ovlivněn celý jeho život. Dle stěžovatele nelze přehlížet ani skutečnost, že by byl nucen vynaložit značné náklady na cestu do své domovské země spolu s náklady na zajištění pobytu a následně opětovné cestovní výdaje v případě, že bude jeho kasační stížnost úspěšná. Z těchto důvodů stěžovatel žádal, aby mu bylo umožněno setrvat na území České republiky minimálně do rozhodnutí o jeho kasační stížnosti.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolomuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského (resp. městského) soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků usnesení Městského soudu v Praze, jímž byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného, do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatele na spravedlivý proces je třeba, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto shledává především možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Ze stejného důvodu ostatně přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu), a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území České republiky neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného kasačního řízení. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy stěžovatele (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2013, č. j. 8 As 46/2013 – 36, ze dne 5. 9. 2011, č. j. 5 As 82/2011 – 92, a ze dne 5. 11. 2013, č. j. 5 As 81/2013 – 14, všechna dostupná na www.nssoud.cz).

pokračování

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Pokud jde o splnění uvedeného předpokladu, vychází zde soud z povahy věci a z obsahu spisového materiálu. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, www.nssoud.cz, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného vykladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“.

S ohledem na důvody správního vyhoštění stojí v daném případě proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo nanejvýš mírné intenzity. Stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, nýbrž z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců.

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti pravomocnému rozhodnutí o jeho správním vyhoštění měla *ex lege* odkladný účinek na vykonatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného usnesení Městského soudu v Praze, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby na vykonatelnost rozhodnutí žalovaného ve věci správního vyhoštění stěžovatele.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé, tedy o zákonnosti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 19. září 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu